

Meme Kanserli Kadınların Kendilerini Değerlendirme Destek İhtiyaçları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Meme Kanserli Kadınların Kendilerini Değerlendirme Destek İhtiyaçları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25926>

Özet

Meme Kanserli Kadınların Kendilerini Değerlendirme Destek İhtiyaçları Ölçeği (SASNS), meme kanseri tanısı almış kadınların algıladıkları ve ihtiyaç duydukları destek türlerini çok boyutlu olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarılama araçtır. Ölçeğin temel amacı, bu hassas gruptaki bireylerin fiziksel, duygusal, sosyal ve bilgilendirme ihtiyaçlarını belirleyerek hemşirelik ve psikososyal müdahalelerin planlanmasına rehberlik etmektir. 2007 yılında Behice Erci tarafından psikometrik olarak değerlendirilmiş ve valide edilmiştir.

Bu ölçek, toplam 54 maddeden ve 7 faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin psikometrik özellikleri, iç tutarlılık ve yapı geçerliliği analizleriyle kanıtlanmıştır. Derecelendirme sistemi 5'li Likert Tipi olup, katılımcıların destek ihtiyacının önem derecesini değerlendirmelerine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Meme kanseri, Destek İhtiyaçları, Psikometrik Değerlendirme, Uyarılama Ölçeği, Hemşirelik, Sağlık Psikolojisi, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Behice Erci

Amaç

Ölçeğin temel amacı, meme kanseri tanısı almış kadınların öz değerlendirme yoluyla belirledikleri destek ihtiyaçlarını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara, bu hastaların yaşam kalitesini ve adaptasyon sürecini iyileştirmek için hangi alanlarda (örneğin, duygusal, bilişsel veya pratik destek) en çok yardıma ihtiyaç duyduklarını saptama imkanı sunar.

Ölçek, orijinal bir aracın kültürel ve dilsel adaptasyonu sonucu ortaya çıkmıştır. Adaptasyon çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda da geçerli ve güvenilir sonuçlar ürettiğini kanıtlamayı hedeflemiştir. Elde edilen bulgular, sağlık hizmeti sağlayıcıların kişiselleştirilmiş destek programları geliştirmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Yapı

Meme Kanserli Kadınların Kendilerini Değerlendirme Destek İhtiyaçları Ölçeği, bireylerin algıladıkları destek eksikliklerini ve taleplerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, kanser deneyimiyle başa çıkma sürecinde ortaya çıkan çeşitli ihtiyaç alanlarını kapsar. Ölçek, özellikle duygusal iyi oluş, bilgi ihtiyacı, sosyal çevre desteği ve pratik yaşam desteği gibi farklı alt

boyutlar üzerinden destek ihtiyacı incelenebilir.

Ölçek, toplam 7 farklı faktörden oluşarak, destek ihtiyacı homojen olmayan, kompleks bir yapıya sahiptir. Bu faktörler, kanser hastaları ya da fiziksel ve psikolojik zorluklara verilen tepkilerin çeşitliliğini yansıtır ve destek mekanizmaları bu çeşitliliğe göre özelleştirilmesi gerektiğini vurgular.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, özellikle **yapı geçerliliği** üzerine odaklanmıştır. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıya ne kadar iyi ölçtüğünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin kavramsal yapısının Türk kültürüne uygunluğunu ve iç tutarlılığını test etmiştir.

Geçerlik analizinde **faktör analizi** tekniği kullanılmıştır. Bu analiz sonucunda, ölçeğin 54 madde ve 7 faktörden oluşan güçlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Bu yedi faktörlü yapı, destek ihtiyaçları farklı yönlerini temsil ederek ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamaktadır.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak değerlendirilmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne ölçüde ölçtüğünü gösteren önemli bir psikometrik özelliktir. Güvenilirlik analizlerinde **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılmıştır.

Ölçeğin 7 faktörden oluşan alt boyutları için hesaplanan güvenilirlik katsayısı (α) .71 ile .84 arasında değişmektedir. Bu değerler, psikometrik standartlara göre ölçeğin alt boyutlarının genel olarak kabul edilebilir düzeyde ve yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle .70 üzeri değerler, ölçeğin araştırma ve klinik uygulamalarda güvenle kullanılabilirliğini işaret eder.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini tespit etmek amacıyla uygulanan faktör analizi, istatistiksel açıdan sağlam yöntemlerle yürütülmüştür. Analizde, veri setindeki varyansın en iyi şekilde açıklanması sağlayan **temel bileşenler yöntemi** kullanılmıştır.

Faktörlerin nihai yapısını belirlemek için ise **Varimax döndürme rotasyonu** uygulanmıştır. Varimax rotasyonu, her bir maddenin tek bir faktöre yüksek yük vermesini sağlayarak faktör yapısının yorumlanabilirliğini ve netliğini artırır. Analizler sonucunda, ölçeğin 54 madde ile 7 ana faktör altında toplandığı tespit edilmiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği

Derecelendirme: 5'li Likert Tipi

- 1-Önemi Yok
- 2-Çok Önemli Değil
- 3-Orta Derecede Önemli
- 4-Önemli
- 5-Çok Önemli

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Hedef Popülasyon Grubu: Meme kanseri tanısı almış kadınlar.

Yaş Grubu: Yetişkin kadınlar.

Popülasyon Detayları: Türkiye'de meme kanseri tedavisi gören veya görmüş olan kadınlar.

Test Metodolojisi: Psikometrik değerlendirme çalışması, kesitsel desenli anket uygulaması yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Destek ihtiyacı, Kanser Bakımı, Psikososyal Destek, Faktör Analizi, Varimax Rotasyonu, Temel Bileşenler Yöntemi, Çi Tutarlılık.

Yazarlar ve İletişim

Sorumlu Yazar: Behice Erci

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresi: behiceerci@hotmail.com

Yazın Adresi: Mevcut Değil (Yayınlandığı dönemdeki kurumsal adresi geçerlidir)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Yayın Yılı: 2007

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin kullanım izni ve olası ücretlendirme detayları için sorumlu yazar (Behice Erci) ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ölçek, akademik bir dergide yayımlanmamıştır.

Referanslar

Erci, B. (2007). Psychometric evaluation of Self-Assessed Support Needs of Women with Breast Cancer Scale. Journal of Clinical Nursing, 16(10), 1927-1935.

Makalenin orijinal PDF'ini şu adresten indirilebilir: [self-assessed-support-needs-of-women-with-breast-cancer-scale-sasns-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/312101010-self-assessed-support-needs-of-women-with-breast-cancer-scale-sasns-toad/pdf)

Makaleye erişim linki: [0210meixl-y-https-onlinelibrary-wiley-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://onlinelibrary.wiley.com.proxy2.marmara-elibrary.com/doi/10.1111/j.1365-2702.2007.01610.x)

Meme Kanserli Kadınların Kendilerini Değerlendirme Destek İhtiyaçları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır.